



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10421/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0200(NLE)

TRANS 407
RELEX 833

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	17. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 308 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI maanteiden tavaraliikennettä koskevan Euroopan unionin ja Ukrainan välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 308 final.

Liite: COM(2022) 308 final



Bryssel 17.6.2022
COM(2022) 308 final

2022/0200 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**maanteiden tavaraliikennettä koskevan Euroopan unionin ja Ukrainan välisen
sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Komissio esitti 16. kesäkuuta 2022 ehdotuksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta Euroopan unionin ja Ukrainan välisen maanteiden tavaraliikennettä koskevan sopimuksen allekirjoittamiseen Euroopan unionin puolesta.

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on hyväksyä sopimuksen tekeminen Euroopan unionin puolesta.

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seurauksena rahdin kuljetuksesta Ukrainassa on tullut hyvin vaikeaa. Venäjän asevoimat ovat tukkineet tai tuhonneet tärkeitä kuljetusreittejä, joita pitkin kuljetetaan tavaroita Mustanmeren kautta, ja Ukrainan ilmatila on suljettu siviililiikenteeltä. Rautatieverkkoa käytetään tällä hetkellä ensisijaisesti matkustajien ja pakolaisten kuljettamiseen, ja Venäjän pommitukset ovat sille edelleen erittäin suuri uhka.

Euroopan unionin ja Ukrainan välistä maanteiden tavaraliikennettä säätelee tällä hetkellä kaksi keskeistä mekanismia: EU:n jäsenvaltioiden ja Ukrainan kahdenväliset kuljetussopimukset sekä kansainvälisessä liikennefoorumissa monenvälisen CEMT-kiintiöjärjestelmän puitteissa myönnettävät luvat. Molemmissa mekanismeissa määrätään kummankin osapuolen liikenteenharjoittajiin sovellettavista kauttakulkua ja kahdenvälistä kauppaa koskevista kiintiöistä.

Maantiekuljetusta pidetään yhtenä tärkeimmistä vaihtoehtoista Ukrainan tuotteiden (ml. viljan) vientiin. Tämä tukisi Ukrainan taloutta, mutta se olisi ratkaisevan tärkeää myös muille talouksille, sillä ukrainalaisten tuotteiden, kuten viljan, polttoaineen, elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden, vienti on yhä tarpeellisempaa, kun otetaan huomioon kasvava huoli maailman elintarviketurvasta. Samaan aikaan maantiekuljetusten määrän lisääntyminen normaaliin aikaan verrattuna ylittäisi hyvin todennäköisesti kiintiöt, jotka vahvistetaan jäsenvaltioiden ja Ukrainan kahdenvälisissä sopimuksissa ja annetaan kansainvälisen liikennefoorumin CEMT-kiintiöissä.

Tällä Euroopan unionin ja Ukrainan välisellä maanteiden tavaraliikennettä koskevalla sopimuksella on tarkoitus korvata jäsenvaltioiden ja Ukrainan väliset voimassa olevat kahdenväliset liikennesopimukset ja antaa helpotusta liikenteenharjoittajille vaihtoehtoisten maantiekuljetusten käyttöön vapauttamalla kahdenväliset kuljetukset ja kauttakulku osapuolten välillä.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena monet ukrainalaiset kuljettajat eivät myöskään enää pysty noudattamaan kuljettajien asiakirjoihin liittyviä hallinnollisia menettelyjä, kuten hakemaan kansainvälisiä ajolupia tai uusien asiakirjojen myöntämistä kadonneiden tai varastettujen asiakirjojen tilalle. Tämä sopimus antaa molemmille osapuolille mahdollisuuden puuttua näihin ongelmiin poikkeuksellisissa olosuhteissa. Sen vuoksi on tärkeää säätää toimenpiteistä, joilla kuljettajat vapautetaan vaatimuksesta esittää kansainvälinen ajolupa, tunnustetaan Ukrainan tekemät päätökset kuljettajan asiakirjojen hallinnollisen voimassaolon jatkamisesta ja helpotetaan osapuolten toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa petosten ja kuljettajan asiakirjojen väärentämisen torjumiseksi.

Sen vuoksi on aiheellista tehdä sopimus maanteiden tavaraliikenteen vapauttamisesta Euroopan unionin ja Ukrainan välillä kahdenvälisen kuljetusten ja kauttakulun osalta ja

sisällyttää siihen erityisiä ajokortteja koskevia lausekkeita. Tämän sopimuksen olisi oltava ajallisesti rajoitettu, mutta se olisi voitava uusia.

Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Sopimus sisältyi myös EU:n ja Ukrainan välisten solidaarisuuskaistoja¹ koskevaan toimintasuunnitelmaan, jonka tavoitteena on helpottaa Ukrainan maataloustuotteiden vientiä ja kahdenvälistä kauppaa EU:n kanssa. Toimintasuunnitelmassa ilmaistaan Euroopan unionin sitoutuminen Ukrainan talouden ja taloudellisen toiminnan elpymisen tukemiseen sekä maailman elintarvikemarkkinoiden vakauttamiseen ja maailmanlaajuisen elintarviketurvan parantamiseen.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Tämä sopimus on yhdenmukainen EU:n Ukrainaa koskevan nykyisen ulkosuhdepolitiikan kanssa. Ukrainan hallitus on pyytänyt sopimusta kiireellisenä toimenpiteenä.

Maanteiden tavaraliikennettä koskevan sopimuksen tekeminen Ukrainan kanssa olisi myös unionin ja Ukrainan välillä 27. kesäkuuta 2014 allekirjoitetun assosiaatiosopimuksen mukaista, sillä sen 136 artiklassa määrätään mahdollisista tulevista erityisistä tieliikennesopimuksista, joiden tarkoituksena on varmistaa osapuolten välisten kuljetusten yhteensovitettu kehitys ja asteittainen vapauttaminen.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISSUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 91 artikla yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Ei sovelleta

• Suhteellisuusperiaate

Sopimus on tehokkain väline EU:n ja Ukrainan välisten maanteiden tavaraliikennesuhteiden parantamiseen, koska sillä poistetaan kiintiö- ja lupajärjestelmien asettamat nykyiset rajoitukset.

Sopimus ei aiheuta nykytilanteeseen verrattuna uusia hallinnollisia tai taloudellisia rasitteita jäsenvaltioiden viranomaisille tai toimialalle. Sen pitäisi päinvastoin keventää sekä toimialan että jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa. Lisäksi sillä poistetaan EU:n tavaraliikenteen harjoittajilta tarve liikennelupiin mainittuja kuljetusoikeuksia (kauttakulku- ja kahdenvälisiä oikeuksia) varten, mikä vähentää niin EU:n kuljetusalan kuin Ukrainan taakkaa tällaisten lupien myöntämiseen ja antamiseen liittyvien hallinnollisten muodollisuuksien osalta.

• Toimintatavan valinta

Kansainvälinen sopimus

¹ COM(2022) 217 final.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Sopimukseen sisältyy ehdotuksen 6 ja 7 artiklassa uudelleentarkastelumekanismi sen uusimisen tarpeellisuuden ja keston arvioimiseksi. Tätä varten 6 artiklan 2 kohdassa ja 7 artiklan 2 kohdassa määrätään, että sekakomitea kutsutaan koolle viimeistään kolme kuukautta ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksen 1 artiklassa hyväksytään sopimus Euroopan unionin puolesta.

Sen 2 artiklassa määrätään, että komissio tekee ilmoituksen, jolla ilmaistaan Euroopan unionin suostumus tulla sopimuksen sitomaksi.

Sen 3 artiklassa säädetään ehdotetun neuvoston päätöksen voimaantulosta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

maanteiden tavaraliikennettä koskevan Euroopan unionin ja Ukrainan välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Ukrainan välinen maanteiden tavaraliikennettä koskeva sopimus allekirjoitettiin XX neuvoston päätöksen XXXX/XX mukaisesti sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen myöhemmin.
- (2) Kun otetaan huomioon Venäjän käymän hyökkäyssodan aiheuttamat merkittävät häiriöt Ukrainan liikennealalla, on tarpeen löytää vaihtoehtoisia maantiereittejä, jotta Ukraina voisi viedä viljaa, polttoainetta, elintarvikkeita ja muita asiaankuuluvia tuotteita.
- (3) Koska jäsenvaltioiden CEMT-luvat ja jäsenvaltioiden ja Ukrainan väliset kahdenväliset sopimukset eivät salli Ukrainan maanteiden tavaraliikenteen harjoittajille tarvittavaa joustoa, jotta ne voisivat lisätä ja suunnitella toimintaansa EU:n kautta ja EU:n kanssa, on ratkaisevan tärkeää vapauttaa maanteiden tavaraliikenne kahdenvälisten kuljetusten ja kauttakulun osalta.
- (4) Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi monet ukrainalaiset kuljettajat eivät pysty noudattamaan kuljettajien asiakirjoihin liittyviä hallinnollisia menettelyjä, kuten hakemaan kansainvälisiä ajolupia tai uusien asiakirjojen myöntämistä kadonneiden tai varastettujen asiakirjojen tilalle. Sen vuoksi on tärkeää ottaa huomioon nämä poikkeukselliset olosuhteet säätämällä erityisistä toimenpiteistä, joilla kuljettajat vapautetaan vaatimuksesta esittää kansainvälinen ajolupa, tunnustetaan Ukrainan tekemät päätökset kuljettajan asiakirjojen hallinnollisen voimassaolon jatkamisesta ja helpotetaan osapuolten toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa petosten ja kuljettajan asiakirjojen väärentämisen torjumiseksi.
- (5) Sopimus olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan unionin puolesta Euroopan unionin ja Ukrainan välinen maanteiden tavaraliikennettä koskeva sopimus.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Komissio antaa Euroopan unionin puolesta sopimuksen 13 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen, jolla Euroopan unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*